

Development of Dance Learning Activity, Creative Isan Dance Floor Set by Applying the Concept of Davey for Grade 1

Kongrit Trasri¹, Samarn Ekkapim² and Pittayawat Panrasee³

¹ Master's student, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

^{2,3} Lecturers from the Faculty of Education Program in Educational Administration, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

¹E-mail: KongritTrasri2564@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9231-3978>

²E-mail: ekka.sama@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-2884-8713>

³E-mail: pittayawat@rmu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8867-1487>

Received 20/08/2024

Revised 16/05/2025

Accepted 20/06/2025

Abstract

Background and Aims: This experimental research project, which aims to develop a novel Isan folk dance learning activity for seventh-grade students, employs quantitative methodologies and draws inspiration from Dewey's educational theory. With an efficiency standard of 80/80, the objectives are to: (1) design an interesting Isan folk dance learning exercise based on Dewey's philosophy for seventh-grade students; (2) determine the activity's effectiveness index; and (3) gauge students' satisfaction with the innovative Dewey-based Isan folk dance learning exercise. For the study, 36 Grade 7 pupils from the second semester of the 2021 academic year were selected using purposive sampling.

Research Methodology: The research sample consisted of 36 Grade 7 students from the second semester of the 2021 academic year, specifically selected from one classroom (Class 1/15) due to the students' strong agility skills and the high number of male and female students involved in the school's dance group.

Results: The creative Isan folk dance learning activity for seventh-grade students obtained an efficiency rating of 81.30/85.04 based on Dewey's theory, which was consistent with the established 80/80 standard. The significantly higher post-test scores when compared to the pre-test results demonstrated a statistically significant improvement in the students' practical dance skills at the .05 level. Overall, students rated the practical dance skills and the imaginative Isan folk dance learning activity, which was founded on Dewey's philosophy, highly.

Conclusion: Based on Dewey's concept, the innovative Isan folk dance learning exercise was created for seventh-grade children. It was discovered to have highly relevant content and to have produced high academic achievement and general student happiness.

Keywords: Learning Activities; Folk Dance; Combined Practice

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คงกฤษ ตราริ¹, สมาน เอกพิมพ์² และพิทยวัฒน์ พันธะศรี³

¹นักศึกษาศาสาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{2,3}อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้เทคนิคเชิงปริมาณ วัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (3) เพื่อศึกษาพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 36 คน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

ระเบียบวิธีการวิจัย: ตัวอย่างการวิจัยได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 36 คน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เลือกเอานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/15 เพียงห้องเดียว เนื่องจากเป็นนักเรียนที่มีทักษะไหวพริบดีและมีนักแสดงชายหญิงกลุ่มนาฏศิลป์ ของโรงเรียนเรียนอยู่ในห้องนี้เป็นจำนวนมากกว่าห้องอื่นๆได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัย: (1) แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ กิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพมีค่าเท่ากับ 81.30 / 85.04 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 (2) ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สรุปผล: การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวี๋ย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมทางเนื้อหาสูงสุดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง เป็นที่พึงพอใจสูงสุดในภาพรวมของผู้เรียน

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้; นาฏศิลป์พื้นบ้าน; กลุ่มสัมพันธ์ประกอบแบบฝึก

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาและได้นำมาใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นในการ

ดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาศึกษาการประกอบอาชีพและการศึกษาโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา 8 กลุ่มสาระดังนี้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1 – 5)

นาฏศิลป์ จัดเป็นหนึ่งในการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ในด้านสุนทรียศาสตร์ความคิดริเริ่มในสิ่งแปลกใหม่จากประสบการณ์ การสั่งสมความรู้ การแก้ไขสถานการณ์ การประยุกต์ การสะท้อนสังคม การประยุกต์ปรับเปลี่ยนให้ทันกับสังคม วัฒนธรรมในโลกปัจจุบันกระบวนการสร้างสรรค์นาฏศิลป์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยพัฒนาความงอกงามทางวัฒนธรรมอันหลากหลายให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้สร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์จึงเป็นกลไกสำคัญในการผลิตผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์จึงมีความจำเป็นในการเข้าใจกระบวนการออกแบบผลงาน ซึ่งเป็นหนึ่งในการประมวลองค์ความรู้ด้านนาฏศิลป์ (ปิ่นเกศ วัชรปถน, 2559)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยนำเอาสิ่งที่มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเห็นคุณค่าของท้องถิ่นทำให้เกิดความรักความภาคภูมิใจและให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนเกิดความรักความภูมิใจและความผูกพันกับท้องถิ่นและใช้ประโยชน์จากการละเล่นการเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นบ้านที่จะก่อให้เกิดการอนุรักษ์สืบทอดที่ยั่งยืน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2541)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ผ่านมา ปัจจุบันยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น เนื้อหาสาระ ครูและนักเรียนไม่สันทัดในดานนาฏศิลป์ ประกอบกับเวลาเรียนของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้ที่จะพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์อีสานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนครูผู้จัดการเรียนการสอนที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญด้านนาฏศิลป์โดยตรง ทำให้ไม่กล้าแสดงท่าทางให้เด็กดูเนื่องจากเกรงว่าจะทำไม่ถูกต้องหรือไม่ได้

ปัจจุบันนาฏศิลป์พื้นบ้านเป็นกิจกรรมการแสดง การละเล่นของชาวบ้านซึ่งแสดงออกถึงความเชื่อ วัฒนธรรม ศาสนา และการดำเนินชีวิตโดยมีลีลาในการเคลื่อนไหว เสียงร้องเป็นเพลงตามสำเนียงท้องถิ่น มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและได้อนุรักษ์สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน การเต้นรำที่เป็นส่วนหนึ่งของขนบธรรมเนียมและประเพณีของชาติ นาฏศิลป์พื้นบ้านไม่ใช่การแสดงของชาติ นาฏศิลป์พื้นบ้านไม่ใช่การแสดงของนักแสดงอาชีพ ซึ่งแสดงกันบนเวที แต่เป็นการละเล่นของชาวบ้านล้วนเป็นขนบธรรมเนียมและสืบทอดกันมาจากยุคหนึ่งสู่ยุคหนึ่งในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (ชุลีกร บุญเสริมสุขเจริญ, 2557: 36)

หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นนั้นทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบ

นาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็น มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสามารถทำได้ หลายลักษณะ คือ พัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับรายละเอียดของเนื้อหา ปรับปรุงสื่อการเรียน การสอน จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่ ซึ่งในการพัฒนานั้นต้องอาศัยการออกแบบหลักสูตรและดำเนินการพัฒนา หลักสูตรที่เป็นระบบและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมหรือบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วน ร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เช่น ศึกษานิเทศก์ ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และโดยเฉพาะปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาชาวบ้านเพราะเป็นบุคคลเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและมีความ เข้าใจเรื่องท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นแหล่งวิทยาการที่สามารถให้คำปรึกษารวมทั้งถ่ายทอดความรู้ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2553)

การจัดการเรียนรู้ในสาระนาฏศิลป์นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเน้นด้านทักษะการปฏิบัติจริงให้ มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญในทักษะที่เรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ หรือนำไป แสดงออกในทางที่ถูกต้อง แต่ในปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนยังคง เน้นการสอนที่ครูบอกกฎเกณฑ์หรือ ลอกเลียนแบบท่าทางของครูที่สาธิตให้นักเรียนดูทำให้นักเรียนไม่มีความ เชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเสียบุคลิกภาพในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น กิริยาอาการ เดิน นั่ง ยืน และอีกประการหนึ่งคือผู้เรียนไม่เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ในการประดิษฐ์ท่ารำซึ่งจากข้อมูล ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า วิธีการสอนโดยครู ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และนักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้รับ มุ่งเน้น แต่เนื้อหาโดยไม่สนใจพื้นฐาน ความรู้เดิมหรือความต้องการของนักเรียน รวมทั้งไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความสุข ขาดจินตนาการในการเรียน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชา นาฏศิลป์ นักเรียนจึงไม่สนใจการเรียนเพราะมองไม่เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไกล ตัวหรือไม่เห็นโอกาสที่จะได้ใช้จริง ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะพิสัยจึงมีความสำคัญ อย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ที่ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง (โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทย ไพบูลย์, 2559: 39)

การถ่ายตนาฏศิลป์ไทยในโรงเรียนของครูผู้สอนยังไม่สามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อสุนทรีย์ในชีวิตประจำวัน แก่เยาวชนได้ มีปัญหาทั้งแนวคิดทางการศึกษา และ การรวบอำนาจทางวิชาการจากศูนย์กลาง ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดพลังในการเป็นครู ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีอันงดงามมีนาฏศิลป์และการละคร อัน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะมีความประณีตงดงาม นาฏศิลป์ นับว่าเป็นศิลปะที่โดดเด่นที่สุด แสดงถึงความเป็นอารยธรรม อันรุ่งเรือง และความมั่นคงของชาติที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณกาล นอกจากนาฏศิลป์จะมีคุณค่าในฐานะที่ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและแสดงถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้ว นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ นั้นเป็น เพราะว่าการเรียนนาฏศิลป์ เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหวและท่าทางต่างๆของนาฏศิลป์ ไทยมีท่วงท่าคล้ายท่าฤๅษีดัดตนจึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส และมีบุคลิกภาพ ที่ดี

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย เล็งเห็นผู้เรียนยังขาดทักษะ ในการเรียนรู้ท่ารำทางนาฏศิลป์และจดจำท่ารำทาง นาฏศิลป์ได้ไม่เป็นที่น่าพอใจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ต่ำและการแสดงออก

ทางด้านวิชานาฏศิลป์ยังมีความกังวลและไม่กล้าแสดงออก ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการนำศิลปวัฒนธรรมนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎีของเดวีมาประยุกต์และประดิษฐ์ทำรำขึ้น และจัดทำเป็นชุดการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนลำพั้นราชภัฏมหาสารคาม ตามแนวทฤษฎีของเดวีขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอน พื้นบ้านอีสานสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนลำพั้นราชภัฏมหาสารคาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เห็นคุณค่าทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะการรำรำที่งดงาม คงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม มิให้เลือนหายไปจากท้องถิ่น และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ฐานนาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ เดวี (Dewey) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่า ดัชนีประสิทธิผล ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานนาฏศิลป์ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ เดวี (Dewey) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ฐานนาฏศิลป์ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของเดวี

การทบทวนวรรณกรรม

อารี สุทธิพันธุ์ (2555) กล่าวถึงกระบวนการในการสร้างสรรค์งานไว้ว่าการสร้างให้เกิดเป็นสิ่งใหม่หรือของใหม่นั้น มีหลักในการสร้างสรรค์ที่สำคัญ 3 ประการ หรือจะเรียกว่ากระบวนการในการสร้างสรรค์ก็ได้คือ

1. การสลับให้ต่างไปจากที่เคยเห็น (misplacng) เช่น การสลับให้ผิดตำแหน่งที่เคยเห็นมาก่อน การสลับให้ มีรูปร่างหรือรูปทรงต่างไปจากเดิม การสลับให้มีสีสันแตกต่างไปจากที่เคยเห็นกันมาแล้ว การสลับให้เกิดประโยชน์ใช้สอยต่างออกไปจากที่เคยพบเห็นเคยทราบมาก่อน การสลับมีประโยชน์ได้มากมายหลายประการ เป็นความคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่จะเป็นมาก การสลับทั้งประการนี้ เป็นกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ที่มักจะทำให้ผู้ชมรูปเขียนหรือภาพปั้น มักมองอยู่เสมอเนื่องจากไม่คุ้นหรือไม่เคยคาดคิดมาก่อน
2. การสร้างความคิดให้สับสน (ambiguity) คือ การพยายามให้ผู้ชมได้ใช้ความคิดและสังเกตต่อเรื่องราวที่ตนเห็นซึ่งอาจจะดาเนินได้ดังนี้ การดาเนินเรื่องแล้วขมวดบมให้คิด การเน้นส่วนที่เห็นว่าไม่สำคัญให้เด่นขึ้น การผูกเรื่องใหม่ให้เห็นว่า มันอาจจะเป็นไปได้หรือมันน่าจะเป็นไปได้
3. การปรุงแต่งดัดแปลงใหม่ (adjustable) คือ การที่รู้จักดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ใหม่ขึ้น แปลกไปจากเดิม โดยมีวิธีการปรับปรุงของเดิมจากความคิดเดิม การเปลี่ยนแปลงฐานะเดิมให้ดีขึ้น และการปรับให้เหมาะสมกับเวลาและบริเวณว่าง (time and space)

ไพโรจน์ ติธธนากุล (2542: 134-135) กล่าวว่า การสอนทักษะปฏิบัติต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม ในการสอนทักษะปฏิบัติมี 4 ขั้น คือ

- 1) ขั้นกล่าวนำ (Introduction) เพื่อสร้างความสนใจ ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายที่จะฝึกกัน ตลอดจนจัดตำแหน่งผู้เรียนให้เหมาะสมก่อนเริ่มต้นให้เนื้อหาวิชา
- 2) ขั้นการสาธิตจากครู (Demonstration from the teach) อธิบายลักษณะงาน วิธีการทำงาน แล้วสาธิตพร้อมๆ กับอธิบายด้วย

3) ขั้นการสาธิตจากผู้เรียน (Demonstration from the learner) ให้ผู้เรียนลองปฏิบัติได้เพียงใด ซึ่งจะเป็น Feed back ให้ครูผู้สอนปรับปรุงในการสอน

4) ขั้นให้การฝึกหัดและตรวจผลสำเร็จ (Exercise and Progress) ต้องแน่ใจว่าผู้เรียนทำได้แล้วโดยไม่ผิดพลาด จึงจะมอบหมายให้ทำงานได้

ซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติสามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนหากได้รับการฝึกฝนที่ดี จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้น คือ

1) ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำให้โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

2) ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆ มีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดี ต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ

3) ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

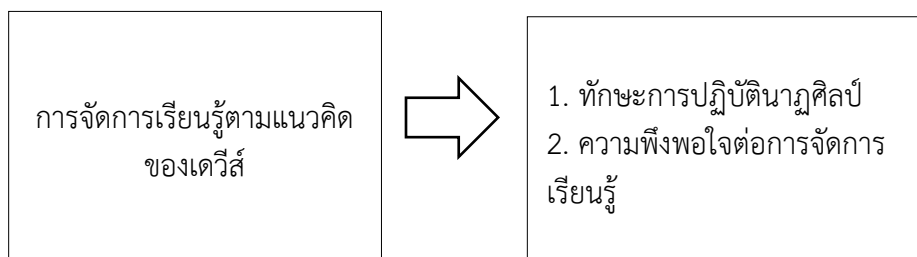
4) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นๆ

5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆจนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

6) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะ หรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ

7) ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติ หรือกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบดังนี้:

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 1/15 จำนวนทั้งสิ้น 36 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากเกณฑ์ความเหมาะสม ดังนี้

1. เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนที่มีทักษะไหวพริบดี
2. มีนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนาฏศิลป์ของโรงเรียน ทั้งเพศชายและหญิงมากกว่าห้องเรียนอื่น ๆ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นาฏศิลป์ชุด "พ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์" ซึ่งประยุกต์ใช้แนวคิดของ John Dewey พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะนาฏศิลป์ เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) มีลักษณะเป็นข้อปฏิบัติที่สามารถวัดได้ทางพฤติกรรม

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้:

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ออกแบบและพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Dewey และจัดทำเครื่องมือวิจัย

3. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. ทดลองใช้แผนและเครื่องมือกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเหมาะสม

5. ดำเนินการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้:

- 5.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
- 5.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการสอน
- 5.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test)
- 5.4 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะถูกวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้:

6.1 คำนวณ ค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ตามสูตร E1/E2 โดยเกณฑ์มาตรฐานคือ 80/80

6.2 วิเคราะห์ ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

6.3 ใช้ สถิติทดสอบค่าที (t-test for dependent samples) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

6.4 วิเคราะห์ ความพึงพอใจของนักเรียน ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ กิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพมีค่าเท่ากับ 81.30 / 85.04 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พออภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30 / 85.04 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 81.30 ของคะแนนเต็มและคะแนนเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับร้อยละ 85.04 ของคะแนนเต็ม แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ็อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแผนการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักการทฤษฎี การพัฒนาทักษะปฏิบัติของเดวีส์และการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน การสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์และได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการเขียนแผนที่ดี นอกจากนี้ยังได้ผ่านการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ มีการนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเหมาะสมของเวลาในการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แล้วนำไปจัดทำแผนและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะทางด้านนาฏศิลป์ เพื่อให้สอดคล้องกับสาระนาฏศิลป์ ได้แก่ ด้านทักษะหรือการปฏิบัติที่ถูกต้อง ด้านความรู้ความสามารถด้านเทคนิค วิธีการกระทำอย่างถูกต้อง ด้านเชื่อมโยงทักษะปฏิบัติท่าร่า ด้านประยุกต์ใช้และการคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ วรายุทธ มะปะทั้ง (2563) ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พิมพิลา ภรณ์ วัลคา (2553 : 101-102) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สารนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อสานกระดังง์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็ง ตามแนวคิดของเดวีส์ ผลปรากฏว่า แผนการเรียนรู้ เรื่อง เชื้อสานกระดังง์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.78/91.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภธร อัครธรรสกุล (2554 : 88-89) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สารนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อร้อยมาลัย ตำบลศิลา ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีปัญหาผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สารนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อร้อยมาลัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.02/91.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ เกศรา เพิ่มพูล และคณะ (2564) ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.82/94.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และสามารถส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับ ศศิธร เชื้อนแก้ว (2544 : 56) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนโดยใช้สื่อประสมกับการสอนปกติพบว่า การสอนที่ใช้สื่อประสม ซึ่งประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรมชุดการสอนและสไลด์เสียง มีประสิทธิภาพ 82.93 / 80.26 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.53 สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพิตร สมหนองหว้า (2544 : 55) การเรียนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ไทย เรื่อง นาฏยศัพท์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.03/88.16 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.65 สอดคล้องกับ อนุพงษ์ ยุธชัย (2562) ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องฟ้อนกลองยาวอีสาน พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ นฤเบศน์ ระดาเขต และอามาตย์บัณฑิต ส. (2565) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับมัลติมีเดียของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดฟ้อนรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการที่ดี โดยมีกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย โดยผสมผสานกับการจัดรูปแบบการสอนที่สัมพันธ์ สร้างความสนใจให้นักเรียนต้องการเรียนรู้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมความสามารถด้านทักษะปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ ที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและมีความสุขในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปุณณนุช ไชยมูล (2550 : 102 – 103) พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมทักษะปฏิบัติตามแนวของเดวีส์ เรื่อง นาฏยศิลป์ พื้นเมืองอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของสายวสันต์ สุขะไตร (2547 : 91) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการเรียนรู้ราหม่นสาวพ่อนโหวต อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รชนี สุนทรานนท์ (2566) ที่ศึกษาการพัฒนา

กิจกรรมเสริมหลักสูตรนาฏศิลป์ เรื่องการใช้อาวุธในละครเสภา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.00) สอดคล้องกับ กนกอร สุขมาลย์พงษ์ และคณะ (2567) ที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์รายวิชานาฏยประดิษฐ์ จากท่าพ้องของหมอลำเพลิน คณะซุเปอร์ 8.ทวีศิลป์ จังหวัดอุดรธานี พบว่านักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เกิดแนวคิดในการประดิษฐ์ท่าพ้องพื้นบ้านขึ้นใหม่อย่างมีรูปแบบเฉพาะตัว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ้องรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและใบงาน ให้พร้อม ครูต้องคอยดูแลและกำกับให้นักเรียนปฏิบัติตามงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

1.2 การเรียนการสอนโดยใช้การประดิษฐ์ท่ารำประกอบผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ครูคอยแนะนำ กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตั้ง เป็นสื่อผสมที่เป็นทั้งภาพ แสงและเสียงในรูปแบบของมัลติมีเดีย เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษานอกเวลาเรียนด้วยตัวเอง

2.3 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะนาฏศิลป์ ไทย เกี่ยวกับการประดิษฐ์ท่ารำอื่นๆเพื่อจัดทำ เป็นแหล่งเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและมีความสุขในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชุดพ้องรำพื้นอีสานสร้างสรรค์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและใบงาน ให้พร้อม ครูต้องคอยดูแลและกำกับให้นักเรียนปฏิบัติตามงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

1.2 การเรียนการสอนโดยใช้การประดิษฐ์ท่ารำประกอบผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ครูคอยแนะนำ กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตั้ง เป็นสื่อผสมที่เป็นทั้งภาพ แสงและเสียงในรูปแบบของมัลติมีเดีย เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษานอกเวลาเรียนด้วยตัวเอง

2.3 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะนาฏศิลป์ ไทย เกี่ยวกับการประดิษฐ์ท่ารำอื่นๆเพื่อจัดทำ เป็นแหล่งเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สุขมาลย์พงษ์, และคณะ. (2567). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์รายวิชานาฏยประดิษฐ์จากท่าฟ้อนของหมอลำเพลิน คณะซุเปอร์ ๖. ทีวีศิลป์ จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิชาการศิลปกรรมศาสตร์, 6(1), 1–20.
- กรมวิชาการ. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เกศรา เพิ่มพูล, และคณะ. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารราชภัฏมหาสารคาม, 15(2), 115–128.
- ชุลีกร บุญเสริมสุขเจริญ. (2557). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยใช้กิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 36(1), 36–45.
- นภธร อัครธรรมา. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อร้อยมาลัย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤเบศน์ ระดาเขต, และอาภาตบดินิต ส. (2565). การพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับมัลติมีเดียของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 13(2), 79–92.
- ปิ่นเกศ วัชรปาด. (2559). การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์. อุดรธานี: สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
- บุญณนุช ไชยมูล. (2550). ผลการจัดกิจกรรมทักษะปฏิบัติตามแนวของเดวิส เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมืองต่อความพึงพอใจของนักเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์ลาภรณ์ วิลค. (2553). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อสานกระดัง. รายงานการวิจัย. โรงเรียนบ้านเชียงเพ็ง.
- ไพโรจน์ ตีรณนากุล. (2542). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 134–135). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รชนี สุนทรานนท์. (2566). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ในการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านเพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารครุศาสตร์, 31(1), 45–58.
- โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล. (2559). รายงานผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์. ร้อยเอ็ด: โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล.
- วรายุทธ มะปะพัง. (2563). การพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ไทยด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- วสันต์ สุขะไตร. (2547). การเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น (หน้า 91). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- ศศิธร เชื้อนแก้ว. (2544). ผลของการใช้สื่อประสมกับการสอนปกติในรายวิชานาฏศิลป์ไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพิตร สมหนองหว้า. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย เรื่องนาฏยศัพท์ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมร่วมกับสื่อประสม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนุพงษ์ ยุธชัย. (2562). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยตามแนวคิด Active Learning ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์, 41(2), 75–90.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2555). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชานาฏศิลป์ไทย. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 14(1), 112–125.
- Simpson, E. (1972). *The classification of educational objectives in the psychomotor domain*. Washington, DC: Gryphon House.